

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора навчально-наукового
інституту фінансів, економіки, управління
та права

Ірина КРЕКОТЕНЬ

« 23 » травня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
ректор університету

Олена ФІЛОНІЧ

« 05 » 05 2026 р.

ПРОГРАМА

ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Галузь знань

D «Бізнес, адміністрування та право»

Спеціальність

D4 «Публічне управління та адміністрування»

Рівень вищої освіти

Третій (освітньо-науковий)

Програма ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ухвалена на засіданні вченої ради Навчально-наукового інституту
фінансів, економіки управління та права (протокол № 6 від 14. 03.2026 р.)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом на навчання до аспірантури Національного університету Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» здійснюється відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність» та «Про академічну доброчесність», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 р. № 502), Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26.02.2026 року № 373; Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти до Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» в 2026 році, затверджених Вченою радою Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» 04.05.2026, протокол № 6 (далі – Правила прийому).

Додаткове фахове вступне випробування (ДВВ) згідно п. 6.4 додатку 10 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти до Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» в 2025 році встановлюється для осіб, які вступають до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань (спеціальності), що відрізняється від зазначеної спеціальності в їхньому дипломі про попередньо здобутий ступінь вищої освіти.

Додаткове фахове вступне випробування передусє вступному іспиту зі спеціальності та оцінюється за двобальною шкалою: «склав» або «не склав». Якщо вступник не склав ДВВ, то він не допускається до вступного іспиту зі спеціальності та позбавляється права брати участь у конкурсному відборі.

Програма додаткового вступного випробування складена з метою забезпечення вступників необхідною інформацією щодо структури та змісту вступного випробування зі спеціальності. Вступники на програму підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування» складають іспит зі спеціальності.

Метою вступного випробування зі спеціальності є перевірка та оцінювання рівня набутих професійних знань, умінь та інших компетентностей з галузі знань D Публічне управління та адміністрування.

Організація та проведення вступного випробування визначається Правилами прийому до Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (далі –

НУ) на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, що затверджені рішенням Вченої ради НУ та Положенням про приймальну комісію НУ (далі – Положення про ПК), розробленим з урахуванням вимог Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 листопада 2015 року за № 1353/27798.

2. ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Додаткове вступне випробування складається з трьох відкритих теоретичних завдань та проводиться в письмовій формі.

При підготовці до додаткового вступного випробування рекомендується користуватися інформаційними джерелами, наведеними у кінці програми.

3. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Вступник вносить в титульний аркуш свої реквізити та на протязі 60 хвилин (одна астрономічна година) письмово відповідає на завдання стандартного білету.

Користування довідниками та іншою допоміжною літературою не дозволяється.

4. СТРУКТУРА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАНЬ

Додаткове вступне випробування проводиться в письмовій формі та оцінюється за двобальною шкалою: «склав» або «не склав».

Таблиця 1.

Критерії оцінювання відповідей на питання у стандартних білетах

Оцінка	Критерій
Склав	Надана повна відповідь на поставлені запитання, або відповідь з незначною кількістю помилок
Не склав	Знання з питань програми відсутні; вміння використовувати прийоми, способи та інструменти управління не виявлені

Вступник, що за результатами складання ДВВ отримав оцінку «не склав», не допускається до вступного іспиту зі спеціальності та позбавляється права брати участь у конкурсному відборі.

5. ЗМІСТ ПРОГРАМНИХ ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ДОДАТКОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Додаткове вступне випробовування проводиться шляхом виконання трьох завдань з таких дисциплін:

- 1.Публічне управління
- 2.Методологія наукових досліджень
- 3.Публічна служба
- 4.Публічна політика
- 5.Публічні фінанси
- 6.Електронне урядування та електронна демократія

Тема 1. Предмет і методологічна основа теорії публічного управління та адміністрування

Публічна сфера і соціальні комунікації. Поняття, ознаки та природа публічного управління та публічної політики. Цілі публічного управління. Інструменти публічного управління та публічної політики. Процедури публічної політики. Сучасна (традиційна) модель публічного управління. Публічне адміністрування та муніципальна публічна влада.

Нова модель публічного управління: обслуговування замовників (клієнтів); кваліфікація і компетенція кадрів адміністрації; інформаційна система (управління адміністрацією); організаційна система (структура).

Тема 2. Система органів державної влади в Україні

Конституційні засади побудови структур державного управління в Україні. Поняття публічної адміністрації. Поняття і види суб'єктів (суб'єкти ад

Президент України: повноваження щодо виконавчої гілки влади. Консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби, що створюються Президентом України для здійснення своїх повноважень. Адміністративно-правовий статус Офісу Президента України. Інститут представників Президента України.

Адміністративно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони України. Поняття і види органів виконавчої влади. Система органів виконавчої влади. Класифікація органів виконавчої влади за масштабом діяльності. Вищі, центральні, місцеві органи виконавчої влади, характеристика їх адміністративно-правового статусу. Кабінет Міністрів

України. Міністерства, державні агентства, інспекції, служби та центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція, функції. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління. Реформування організаційної структури державного управління в Україні. Теоретичні засади правового забезпечення децентралізації державного управління. Поняття і сутність децентралізації. Місцеве самоврядування як форма децентралізації влади та гарантія демократичного політичного режиму.

Децентралізація влади як засіб забезпечення надання якісних адміністративних послуг на рівні територіальної громади. Концепції децентралізації управління: європейський та світовий досвід децентралізації управління.

Тема 3. Публічна служба в Україні

Публічна служба та публічні службовці. Види публічної служби. Принципи публічної служби. Посади в органах публічної служби: види та категорії посад в органах публічної влади. Управління публічною службою. Державна політика у сфері публічної служби. Організація управління публічною службою. Управління службою в органі державної влади.

Вступ на публічну службу. Умови вступу на публічну службу. Відбір кандидатів на публічну службу. Порядок проведення конкурсу на посади публічної служби. Підготовча служба та призначення публічних службовців.

Правовий статус публічного службовця. Основи правового статусу публічного службовця. Обов'язки публічного службовця. Права публічного службовця. Обмеження, пов'язані зі статусом публічного службовця. Етика публічної служби. Відповідальність публічних службовців.

Адміністративна відповідальність публічних службовців. Кримінальна відповідальність публічних службовців. Дисциплінарна відповідальність публічних службовців.

Тема 4. Інформація та дані в публічному управлінні.

Місце інформації та даних у публічному управлінні. Поняття «інформація», «дані», «знання» та їх взаємозв'язок. Характеристики та властивості інформації. Відкриті та закриті дані в публічному управлінні. Критерії відкритості даних. Модель відкритості даних Тіма Бернерса-Лі. Таємна, конфіденційна та службова інформація.

Комунікації з громадськістю. Форми і методи консультацій з громадськістю. Інформаційний запит. Оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних. Стратегія розвитку відкритих даних в Україні. Особливості застосування функціоналу єдиного державного порталу відкритих даних data.gov.ua в публічному управлінні.

Державна інформаційна політика. Основні напрями, суб'єкти, гарантії та права на інформацію, масова інформація та засоби масової інформації, інформаційна продукція та інформаційна послуга, відповідальність за порушення законодавства про інформацію

Тема 5. Аналіз політики та врядування.

Державна політика і демократичне врядування. Цикл вироблення політики - етапи формування і реалізації державної політики. Повноваження органів влади у формуванні і реалізації політики. Зміст державної політики. Політика як процес: затрати, результати, впливи і наслідки. Рішення щодо політики. Лідерство і цінності у формуванні політики. Унормування процедур аналізу політики в Україні та світі.

Процедури аналізу політики.

Види аналізу політики. Економічний, політичний і соціальний аналіз.

Тема 6. Громадський моніторинг, громадська експертиза та громадський контроль

Реалізація права громадян на участь в управлінні державними справами. Принцип підзвітності органів влади. Зміст, форми та характер участі організацій громадянського суспільства в процесі вироблення державної політики.

Організація та проведення громадської експертизи діяльності органів влади. Інституційне та організаційне забезпечення громадської експертизи діяльності органів влади в Україні. Процедура проведення громадської експертизи. Оформлення результатів та рекомендацій громадської експертизи. Контроль за врахування рекомендацій.

Планування та проведення громадського моніторингу. Мета та особливості громадського моніторингу. Етапи проведення громадського моніторингу. Оцінка результатів громадського моніторингу.

Тема 7. Стратегічне управління та національна безпека

Теоретичні засади стратегічного управління. Стратегічний підхід до управління. Концепції стратегічного управління. Стратегічне управління як процес. Документи стратегічного планування, визначені законодавством. Державна стратегія регіонального

розвитку. Особливості регіональних стратегій розвитку. Комплексний підхід до розробки національних/регіональних програмних документів щодо розвитку публічного управління.

Політика європейської взаємодії і євроатлантичної співпраці. Національні інтереси, конфлікти і міжнародна взаємодія у політиці. Міжнародна безпека, основні загрози міжнародній безпеці. Національна безпека і безпекова політика. Стратегія національної безпеки України.

Тема 8. Розвиток електронного урядування

Електронне урядування: поняття, сутність, актуальність, мотивація запровадження та функціонування. Основні принципи, пріоритети та напрямки розвитку електронного урядування. Моделі електронного урядування.

Впровадження електронного урядування в Україні. Основні етапи розвитку електронного урядування в Україні. Центральні органи влади відповідальні за формування та реалізації політики щодо впровадження електронного урядування.

Зарубіжний досвід впровадження електронного урядування. Звіти ООН щодо розвитку електронного урядування. Індекс розвитку електронного урядування та його складові. Основні моделі і підходи до впровадження електронного урядування в зарубіжних країнах. Аналіз кращих практик впровадження електронного урядування.

Досвід впровадження електронного урядування в Європейському Союзі. Поняття, основні характеристики та класифікація електронних державних послуг. Фази реалізації електронних державних послуг. Нормативно-правові засади надання електронних адміністративних послуг. Електронні закупівлі. Обов'язкові електронні послуги в Європейському Союзі та в Україні: порівняльний аналіз.

Тема 9. Електронна демократія та її основні складові

Сутність електронної демократії. Основні етапи розвитку електронної демократії. Особливості сучасного етапу розвитку електронної демократії в Україні.

Основні проблеми і перспективи розвитку електронної демократії. Особливості розвитку електронної демократії в Україні та зарубіжних країнах. Електронна участь громадян у процесі прийняття управлінських рішень. Інструменти електронної демократії. Електронні звернення. Електронні петиції. Електронне голосування.

Електронні консультації щодо політики та законодавства. Електронний парламент в

Україні та світі. Організаційно-правові та інституційні засади побудови й функціонування електронного парламенту.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативні акти:

1. Конституція України (зі змінами) URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про вищу освіту. Закон України» URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Про державну службу. Закон України. URL:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
4. Про доступ до публічної інформації Закон України URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
5. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики Закон України URL:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>
6. Про місцеві державні адміністрації Закон України URL:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
7. Про засади державної мовної політики. Закон України URL:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>
8. Про місцеве самоврядування в Україні Закон України URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
9. Про наукову і науково-технічну діяльність Закон України URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
10. Про основи національної безпеки Закон України URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
11. Про службу в органах місцевого самоврядування Закон України URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
12. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>
13. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011

Навчальна та наукова література

1. Бакуменко В.Д., Бондар І.С., Горник В.Г., Шпачук В.В. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 256 с
2. Бруханський Р.Ф. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 208 с.
3. Вітченко А. О., Вітченко А. Ю. Основи наукових досліджень у вищій школі : підруч. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2020. 272 с.
4. Гоулман Д., Бояціс Р., Маккі Е. Емоційний інтелект лідера / пер. З англ. Валерія Глінка. Київ: Наш Формат, 2022. 288 с
5. Гришко В.В. Методологія наукових досліджень у гуманітарній сфері в умовах діджиталізації та великих даних: проблеми, помилки та перспективи досліджень. Ефективна економіка. № 8. 2023. URL:
<https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/19837,2023>. 488 с.
6. Етика професійного і ділового спілкування: навч.-метод. посіб. / В.С.Калюжна, В.М. Гуляєва. – Київ: Держ. ВНЗ «Переяслав-Хмельниць. Держ.пед. унт ім. Григорія Сковороди, 2021. 227 с

7. Єгоричева С.Б., Лахижа М.І. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах: монографія. К.: ІПКДСЗУ. 2020.304 с.
8. Етика професійного і ділового спілкування: навч.-метод. посіб. / В.С.Калюжна, В.М. Гуляєва. – Київ: Держ. ВНЗ «Переяслав-Хмельниц. Держ.пед. унт ім. Григорія Сковороди, 2021. 227 с
9. Калюжка Н.С. Етика професійного і ділового спілкування: навчально-методичний посібник. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2022. 228 с
10. Качан Я.В. Публічна політика в системі органів виконавчої влади на території України. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. Серія «Державна служба», 2022, випуск 32. С. 46-49. DOI <https://doi.org/10.32782/rma2663-5240-2022.32.8>
11. Лахижа М.І., Качан Я.В. Методологія, методи та технології дослідження публічної адміністрації в Польщі. *Національні інтереси України* №8 (13). 2025. DOI Not Found 10.52058/3041-1793-2025-8(13)
12. Лахижа, М. І. . Оптимізація вищої освіти в посткомуністичних країнах в умовах євроінтеграції як предмет публічного управління: теоретичні аспекти. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування, (12).2024 <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-12-02-06>
13. Лахижа М.І. Проблематика публічних послуг та комунікацій в польській історіографії. Державне будівництво. №1 (31) 2022. С. 87-100 <https://orcid.org/0000-0001-8676-4578>
14. Лахижа М.І., Поліщук Д.І. Демократія та децентралізація: співвідношення понять і проблеми взаємовпливу та взаємозалежності. Наукові перспективи. Серія. «Державне управління». Випуск №3 (9).2021. с. 105-117
15. Лахижа, М. І., & Качан, Я. В. Теоретичні аспекти модернізації місцевого самоврядування в умовах європейської інтеграції. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування, (14). 2024 <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-14-02-01>
16. Морган Дж. Лідер майбутнього. 9 навичок та ідей, що зроблять вас успішними в наступні 10 років. Харків: Віват, 2022. 320 с.
17. Малиновський В. Я. Публічна служба в Україні: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 312 с
18. Мельниченко Б. Б. Публічне управління в Україні в умовах євроінтеграції: адміністративно-правовий вимір. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 372с.
19. Менеджмент для місцевих органів публічної влади. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 412 с.
20. Паскаль О.В. Методологія наукових досліджень в соціальній сфері : навчальний посібник.Одеса : Університет Ушинського, 2023. 72 с.
21. Публічне управління: правові, організаційні та соціальні проблеми розвитку / за наук.редакції д-ра наук держ. упр., проф. М. І. Лахижі; канд. наук держ. упр., доц. Я. В. Качан та канд. наук держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025. 232 с.
22. Пушкар О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб.; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. Електрон. текстові дан. (9,76 МБ). Харків :ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 866 с.
23. Трансформація трудових відносин та профспілкового руху у посткомуністичних країнах/ за наук. редакції докт. н. держ. упр., проф. М. І. Лахижі; к. н. держ. упр., доц. Я. В. Качан; к. н. держ.упр.,доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2023. 310 с.
24. Українські реалії ринку праці в умовах глобалізації: колективна монографія / за наук. редакції докторів держ. упр. Р. В. Войтович, П. В. Ворони, М. І. Лахижі. Київ, 2021. 238 с.
25. Gediminas Buciunas; Mykola Lakhyzha; Oleh Didenko Environmental and economic losses of the agricultural sector of Ukraine as a result of Russian aggression 2024-09-12 | Conference paper DOI: 10.22616/ESRD.2024.58.036

23. Трансформація трудових відносин та профспілкового руху у посткомуністичних країнах/ за наук. редакції докт. н. держ. упр., проф. М. І. Лахижі; к. н. держ. упр., доц. Я. В. Качан; к. н. держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2023. 310 с.

24. Українські реалії ринку праці в умовах глобалізації: колективна монографія / за наук. редакції докторів держ. упр. Р. В. Войтович, П. В. Ворони, М. І. Лахижі. Київ, 2021. 238 с.

25. Gediminas Buciuonas; Mykola Lakhyzha; Oleh Didenko Environmental and economic losses of the agricultural sector of Ukraine as a result of Russian aggression 2024-09-12 | Conference paper DOI: 10.22616/ESRD.2024.58.036

26. Lakhyzha M., Yehorycheva S. Transformation of the public administration in Ukraine under martial law / Трансформирание на публичната администрация в Украйна при военно положение. Годишник на департамент «Администрация и управление». Нов Български университет. 2022. Том 7. с. 40-57

27. Lakhyzha M., Lozynska T., Cherchatyi O., Dorofyejev O., Galych O. The development of the legal principles of public administration in the context of providing the rule of law in Ukraine: the role of the free legal aid system. Viesoji politika ir administration. Public policy and administration. 2021.T.20, №2.2021, Vol. 20, No 2, p. 327-341 ISSN 2029-2872 DOI: <https://doi.org/10.13165/VPA-21-20-2-14> (СКОПУС)

Проректор з наукової роботи

Олена СТЕПОВА

Завідувач аспірантури

Володимир ІЛЬЧЕНКО

Завідувач кафедри

Інна КУЛЬЧІЙ

Гарант
освітньо-наукової програми

Микола ЛАХИЖА